

Tidningen för alla travintresserade Nr 2 • 2007

Travhästen

Trav på Gozo 18 • Lyckad årsstämma 20 • Anrika Brodda 26 • Artroskopi 31

Tema: Hovvård

PÅ OMSLAGET: Hovslagare Acke Salminen.
FOTO: Lotta Isacsson

Innehåll

Travhästen 2 • 07

5

20

28

Tema: Hovvård

- 5 Korrekt benställning för ökad hållbarhet ... det är målsättningen med ett samarbetsprojekt mellan veterinärer och hovslagare.
- 10 Han verkar för naturliga hovar. Möt hovslagare Acke Salminen.

Föreningen

- 2 Ledare.
- 20 Tummen upp för Örebro.
- 30 ASVT Just nu.

Mera läsning

- 15 Gästkrönika: Res med näsan!
- 18 Fartfylld travupplevelse på Gozo.
- 24 Ny hästskötarutbildning.
- 26 Brodda i nutid och dåtid.
- 31 Skonsamma operationer med artroskopi.
- 35 Finlands föl- och ammajour.
- 38 Folksam ökar satsningen på Breeders' Crown.
- 39 STC Informerar.
- 40 Trottex.
- 43 Hingstdepån.

Statistik

- 47 Segerstatistik.
- 48 Uppfödarstatistik.

Nästa nummer

... kommer ut i maj och har temat transporter.

Medlemsblad för Avelsföreningen för Svenska Varmblodiga Travhästen. Ingår i medlemsavgiften a'475 kr för ASVT:s medlemmar.

ASVT

Solvalla Travbana
161 89 Stockholm
Tel 08-445 23 00
Fax 08-445 89 09
www.asvt.se

Generalsekreterare och ansvarig utgivare för Travhästen:

Ulrika Lundberg, 070-353 13 28
ulrika@asvt.se

Redaktör och stf ansvarig utgivare för Travhästen:

Lotta Isacsson, 08-445 23 02/
0730-79 76 76
lotta@asvt.se

ASVT:s styrelse:

Margareta Wallenius-Kleberg (ordf)
Börje Larsson (vice ordf)
Ingemar Alin
Ronny Olofsson
Carina Satrell Dahling
Per Johnsson
Ove Konradsson
Ylva Lindh
Björn Ljungek
Sven Rejnö
Håkan Karlsson

Tidningsproduktion:

LIME AB, 040-40 86 80
www.lime.nu

Annonsförsäljning:

Johanna Karlsson, 040-40 86 80
johanna@lime.nu

Grafisk form och layout:

Charlotta Behrens
charlotta@lime.nu

Tryck:

Norra Skåne Offset

Utgivningsplan och mer information om Travhästen finns på www.asvt.se.

Med travsportens bästa för ögonen

Vårsolen börjar så smått titta fram och en behaglig värme torkar upp leriga hagar och gårdspaner. Efter en blöt och kall vinter kan man äntligen ana att det faktiskt blir vår och sommar i år också! Ja, flera tecken tyder faktiskt på det. Stona börjar vara riktigt runda och trinda om magen och åringarna har vuxit sig stora och blivit "riktiga" hästar. Ett annat vårtecken är ASVT:s årsstämma som lika säkert som tranorna vid Hornborgarsjön dyker upp så här års. En ovanligt trivsamt stämma var det. Ny plats samt viktiga och aktuella ämnen på agendan gjorde att uppemot 120 personer kom för att lyssna och trivas i glada uppfödarnas lag. Det gick också att konstatera att de flesta stämmobesökare tyckte att de hade nära till årets stämma. Örebro ligger centralt, har goda kommunikationer och mycket att erbjuda i form av hotell, mässa och konferens. Vår stämmomiddag hölls för övrigt på det pampiga anrika medeltidsslottet Örebro Slott, där vi bland annat gästades av stadens egen revykung, Peter Flack.

Stofrågan ständigt aktuell

På stämman redovisades vad ASVT arbetat med under det gångna året och vad som är på gång 2007. Även om vi inte syns i travmedia så frekvent under året så har vi sannerligen inte legat på latsidan. En av de viktigaste frågorna ASVT arbetat med är högre prispengar för unghästar och ston. Till viss del har vi lyckats avseende unghästarna men för stona har vi fortfarande mycket kvar att göra. För oss uppfödare är det viktigt att stona blir lika mycket värda som hingstarna och att de har bra prispengar att tävla om i egna lopp för unga ston (3 och 4 år). Att värdet på ston helt och hållet är en fråga om propositionsförändringar bekräftades också vid paneldebatten med tränarna Båth, Hultman och "Hockey" (ersatte Kolgjini) som var eniga i stofrågan. Så länge stona inte ens tjänar en tredjedel av prispengarna finns det ingen mening med att satsa i någon högre utsträckning på ston. Detta är ingen svår sak att förändra, bara viljan finns! ASVT har också lagt ett förslag om en ny stoserie för unga ston vilket ganska snabbt skulle ge en positiv förskjutning av medlen. Nu är det hög tid att STC med allvar tar tag i stofrågan så att stona snabbt kan tjäna mer prispengar.

Intressant framtidsprojekt

Efter att ha haft förmånen att få lyssna till Olof Karlander, projektledare för Framtidens Travsport, och hans lägesrapport om styr- och referensgruppens arbete är jag tåmligen övertygad om att det kommer att ske förändringar av travsportens organisation framöver. Det känns inte helt otippat att det så småningom bland annat kan bli en central anmälan och propositionsskrivning. Det tycker i alla fall jag är en av de första kostnadsbesparande åtgärderna som måste göras för att vi aktiva ska kunna få en större del av kakan. Att vi inte kommer hinna eller har råd med allt som står uppsatt som mål i Trav2010, utan måste prioritera inom målen, var också ett av budskapen som Olof gav. Framtidens travsport kommer att formas med delaktighet och öppenhet och med travsportens bästa för ögonen. Kanske behövs lite hårda nypor här och där men vi måste vara beredda att offra något för att få mer. Med de orden klingande i öronen är jag säker på att Olof är rätt man att leda en förändringsprocess av travsporten på ett rationellt sätt. Målinriktad, problemorienterad, proffsig och analytisk! Go, Olof, go!

Du som är intresserad av arbetet med Framtidens Travsport – gå in på www.framtidenstravsport.nu

Lindö, 25 mars 2007

Ulrika Lundberg
Generalsekreterare
ulrika@asvt.se

Tema: Hovvård

"Världens bästa härstamning hjälper föga om hovvården misslyckats från start" har någon klok person yttrat, och sanningshalten i det behöver knappast ifrågasättas. Frågeställningen är: vad kan korrigeras och inte; och när ska vi börja verka fölen?

Korrekt benställning för ökad hållbarhet

Sedan fem år tillbaka pågår ett samarbetsprojekt mellan hovslagare och veterinärer vid SLU. De hästar som används i studien kommer alla från Västerbo Stuteri utanför Heby. Syftet är att via tidig och medveten hovvård få fram stabilare benställningar och därmed öka hästarnas hållbarhet.

När Travhästen anländer till Västerbo Stuteri är det sen eftermiddag och mörkret har sänkt sig över gården. Hovslagare Mikael Bergh från SLU hål-

ler just på att avsluta sitt arbetspass, vilket innebär att dryga 20-talet unghästar fått sina hovar genomgångna och verkade. En del av dem inte utan protester trots att de alldeles uppenbart inte är helt ovana ▶

Micke och Micke – Bergh till vänster och Demmers till höger – har samarbetat i ett antal år nu, och Västerbo kommer att fortsätta på inslagen väg även när projektet avslutats.

Hastrånghet: benaxeln är bruten inåt hasen.

Dagen börjar närma sig sitt slut, och den här gången har drygt 20 unghästar blivit verkade.

X-benthet: benaxeln är bruten inåt knäet.

vid hanteringen. Och konstigt vore annars; samtliga har verkats ofta och kontinuerligt i likhet med alla föl – det vill säga 40-50 stycken per säsong – som fötts på stuteriet under de senaste fem åren.

– Arbetshypotesen som ledde fram till att projektet en gång startade handlade om att vi, när vi åtgärdade vuxna hästar med diverse fel, började fundera på hur tidigt vi faktiskt kan påverka benställningen och hur långt vi kan komma i det arbetet, berättar Mikael Bergh.

Projektet finansierades under de första tre åren med pengar från ATG. Sedan dess har det levt vidare helt utan ekonomiskt stöd. Projektgruppens intresse och engagemang för att fullfölja den inslagna vägen är därmed väldigt tydlig.

Vad kan korrigeras och inte?

Inkorrekta benställningar orsakas av såväl arv som miljö. Det långsiktiga och medvetna avelsarbetet har medfört att de flesta hästar idag har de raka ben- och tåaxlar som eftersträvas. Bland de vanligaste avvikelser som dock förekommer hos våra föl kan nämnas hastrånghet, x-benthet, lätt parallellförskjutning, windswept och lätt fransyskhet.

– Gällande fransysk benställning kommer det ofta något senare och onekligen mer i vissa stammar än andra, inskjuter Mikael.

Därutöver förekommer också hängande knän, bockhovar – en hovform med stor tåvinkel och höga

trakter – samt veka kotor.

– En vanlig missuppfattning är att veka kotor självkorrigerar sig men så är inte fallet; och ju tidigare åtgärd desto bättre resultat.

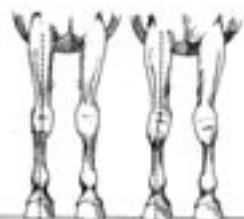
Det ska också komma ihåg att självkorrigering i sig kan leda till följdproblem. För att nämna några exempel kan X-benhet leda till fransysk, parallellförskjuten eller uttåad benställning, windswept kan leda till att hästen blir hasvid eller hastrång, hängande knän kan leda till utveckling av bockhovar. I samtliga fall kan också deviationer distalt, det vill säga brytningar i kotan, uppstå.

Generellt måste avvikelser på de distala benen – hov, kronled, kotled – alltid åtgärdas.

Verkning med täta intervaller

På Västerbo stuteri, som anslöt till projektet efter förfrågan från SLU, har verkningen av unghästarna skett var fjortonde dag från två veckors ålder. Därefter, från och med sex månaders ålder, har intervallerna legat på var sjätte till var åttonde vecka. Vid sex månader respektive ett års ålder kontrolleras hästarnas benställning av en och samma veterinär. Vid studiens slut sker också en rörelseanalys som innebär att benställningar i rörelse mäts. Dessutom röntgas de distala benen för kontroll av benens symmetri samt kartläggning av eventuell osteochondros.

– Den första kontrollen av hovarna som alltså görs när fölen är två veckor innebär en väldigt liten åtgärd

Parallellförskjutning: felaktig inskening.

Michael Demmers berättar att de tidigare inte började med fölen förrän vid tre månaders ålder.

som till exempel en lätt verkning. Sedan tittar vi på fölet igen vid tre veckors ålder för att bedöma i vilken utsträckning hovarna självkorrigerar sig. Utifrån det lägger vi upp en plan för fortsatt arbete.

Gränsen går vid ett års ålder

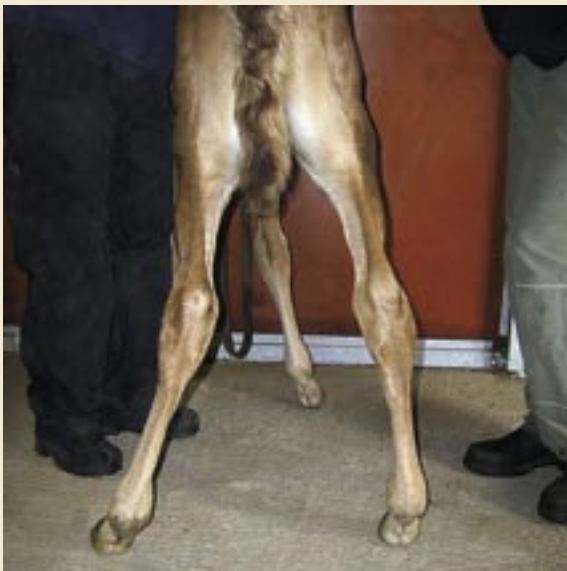
Den tidsperiod som finns till förfogande för att med hjälp av hovvård korrigera eller förbättra avvikelser i ben- och tåaxlar sträcker sig till ungefär ett års ålder. Enkelt uttryckt sluter sig därefter de tillväxtzoner som är aktiva i benet närmast hoven.

– Vid två månaders ålder går den första gränsen. Fram tills dess har vi ungefär nittio procents chans att korrigera felaktigheter relativt bra. Vid fyra månaders ålder har möjligheterna sjunkit till ungefär ▶

Fransyskhet: utåt roterade benaxlar.

Mikael Berghs bilder och kommentarer:

Windswept

"Ett fall av windswept, det vill säga fölet är hjulbent på ena bakbenet och kobent på det andra. I det här fallet självkorrigeras fölet i hasorna med hjälp av motion vilket gör att benen stärks upp. Däremot krävs arbete med de distala delarna".

Bockhov

"Det här "tådansande" fölet måste både veterinär och hovslagare arbeta med. Det behövs kirurgiska ingrepp, smärtlindring och beslag. Och det gäller att agera fort eftersom tillståndet snabbt förvärras".

Veka kotor

"Som synes är trakten helt söndertrasad."

"Här är ena hoven åtgärdad med plast, den andra pekar rakt upp i luften och kotan är på väg ned".

"Lite senare: nu har båda hovarna förstärkts med hjälp av plast. Det finns olika kostnadsgrader vid den här typen av åtgärder men plast är ett ganska billigt material".

"Vid sex månaders ålder har man tur om det går att korrigera"

"Travfolket är generellt väldigt medvetna och kunniga"

Mikael Bergh arbetar till vardags som hovslagare vid SLU och i egen firma. Därutöver undervisar han veterinärstudenter och håller föredrag.

femtio procent. Vid sex månaders ålder har man tur om det går att korrigera och när hästen blir ett år är tiden ute.

– Sedan kan man visserligen säga att "allt går att korrigera" men frågan är vilken nivå som är acceptabel. Här i Sverige vill vi att resultatet ska vara perfekt och just beroende på den lilla felmarginal vi accepterar ligger vi kunskapsmässigt jättehögt jämfört med många andra länder.

Travfolket mycket kunniga

I sin vardag som hovslagare på SLU arbetar Mikael bland annat med olika typer av sjukbeslag samt håller undervisning för veterinärstudenter. Han har varit i branschen i drygt 20 år, håller en hel del föreläsningar såväl i Sverige som utomlands och driver därutöver hovslageri i egen regi.

Kunderna är många och varierande, men han menar att på travsidan är kunskapsnivån hög.

– Travfolket är generellt väldigt medvetna och kunniga och många uppfödare har kontrakterat en bra hovslagare som kommer regelbundet. Ibland kan dock folk vara lite snabba på att åtgärda saker som faktiskt självkorrigeras, och därmed spendera många onödiga tusenlappar.

Ett av de områden som hittills också studerats via projektet är hur skiftande väderförhållanden leder till olika typer av problem.

– Exempelvis ser vi mer bockhovar under sommarhalvåret, vilket beror på att en regnig försommar som följs av värme och torka får hovarna att gå sönder.

En av målsättningarna med projektet är också att så småningom producera en manual med riktlinjer för verkning av den unga hästen.

Fortsätter enligt konceptet

Michael Demmers som, tillsammans med sin syster Susanne, driver Västerbo Stuteri är mycket nöjd med projektet.

– Tidigare började vi inte med fölen förrän vid ungefär tre månaders ålder. Vi har mycket finare hästar nu och kommer att fortsätta med det här upplägget av fölens hovvård även när projektet avslutas. Vi tycker oss också ha märkt en förbättring av auktonspriserna på våra hästar, berättar Michael Demmers. 🐾

TEXT OCH FOTO:

Lotta Isacsson

lotta@asvt.se

ILLUSTRATIONER:

Staffan Philipsson

I projektgruppen ingår:

Mikael Bergh – hovslagare vid universitetsdjursjukhuset SLU.

Ove Wattle – Universitetsadjunkt, SLU.

Chris Johnston – Klinikchef vid stordjurskliniken, universitetsdjursjukhuset SLU.

Tema: Hovvård

Yrke: Hovslagare

Han verkar för

naturliga hovar

A man with light brown hair and a blue zip-up jacket is leaning over a horse's hoof. He is using a large metal rasp to shape the hoof. The background is a dark stable with some equipment visible.

Acke Salminen, hovslagare sedan ett 30-tal år, tycker generellt att dagens tävlingshästar har en bra hovstatus. – Nuförtiden föds fina hästar som travar naturligt från början. Många behöver i princip bara slitskydd på hovarna då de är som racerbilar – bara att sätta sig upp och åka. Där har aveln gjort sitt.

Acke i full färd med att sko en av rehabiliteringshästarna på Stall Isaksbo utanför Krylbo.

Innan arbetet påbörjas försöker Acek föreställa sig hur hästen skulle se ut barfota.

Travhästen möter Acek Salminen i hans hemstad Avesta en kylslagen förmiddag i februari. På agendan denna dag står bland annat ett besök hos Stall Isaksbo utanför Krylbo där Lotta Hellström driver ett konvalescensstall.

Aceks största kund är Stefan Melander vilket gör att han tillbringar åtminstone någon dag i veckan i Enköping. I övrigt undervisar han i tappsko-kompetens på ridgymnasiet i Avesta, deltar i utvecklingen av den ergonomiska hästskon Racer samt utför alla typer av hovslagarjobb på vitt skilda hästar.

– Kunskapsnivån bland kunderna varierar förstås men de allra flesta är ambitiösa och vill lära sig. Konkurrenten inom travet är stenhård idag och då krävs att man håller sig ajour med vad som händer.

Viktig läromästare

För egen del inledde han med att verka fölmärrar vid tolv års ålder. Han föddes inte med "travet i blodet" som det populärt kallas, men hästintresset har varit en trogen följeslagare genom livet. Med värme i röst berättar han om de många timmar han som barn

tillbringade i sällskap med travprofilen Erik Johansson i Smedjebacken.

– Där grundlades mina kunskaper. Erik Johansson var en gedigen hästkarl. Dessutom litade han på mig och gav mig mycket eget ansvar.

Som kuriosa kan nämnas att Erik Johansson segrade i det första lopp som kördes på Rommetravet. Året var då 1955. Därefter tog sonen Willy Johansson över stafettpinnen och segerdefilerade drygt 600 gånger under sin proffskarriär.

Lärde och läste

Efter lantbruksskola i Rättvik och hästskötarejobb hos Ulf Nordin i Stockholm lockades Acek till hemtrakterna igen, då arbete hos Björn Linder väntade. Vid det här laget hade Acek börjat sko allt mer och sög i sig all kunskap som gick att finna.

– Jag var väldigt vetgirig och satt bredvid, iakttog och provade sedan själv. Jag försökte lära mig av alla jag kom i kontakt med och läste all litteratur som fanns att hitta i ämnet.

Under några efterföljande år varvade han träning ▶

"De flesta kunder är ambitiösa och vill lära sig"

Ett kort avbrott i arbetet när telefonen ringer...

Att rikta skon är ett precisionsarbete.

"En hovslagare är lite av en skulptör"

Efter verkning...

...och snart en ny sko på plats.

och hovslageri i sina anställningar hos Björn Linder, Martti Ala-Seppälä i Finland och Lars-Göran Forsberg i Axelsbo. Till sist blev det hovslagarskola vid SLU i Skara; året var då 1986.

Ackes yrke har också genererat en hel del resor till bland annat USA, Frankrike och Italien och han menar att just resandet har varit en ovärderlig kunskapskälla. Han hyser en speciell förkärlek till USA där öppenheten är stor; den intresserade får gärna se och lära av hovslagarna på plats vid banorna.

Så naturligt som möjligt

Hans uppfattning om yrket i sig är att det blivit enklare med åren.

– Hästarna är snällare och mer lätthanterliga nu, tidigare var det mer "fight" över det hela.

– Alla strävar idag mot barfotaliknande beslag. Vi vill inte ha tjocka, tunga skor som hämmar blodcirkulationen utan det ska vara så naturligt som möjligt. Ju naturligare en hov tillåts fungera desto lättare är det för leder och senor att hålla sig fräscha.

– Tidigare var barfotakörning mest en nordisk företeelse men nu har ju till och med fransmännen börjat köra barfota mer. Så var det inte tidigare eftersom de franska hästarna har en mer fullblodslig och elastisk hovkapsel.

De vanligaste problem Acke stöter på handlar om trampskador i olika varianter samt, i sällsynta fall, hovbensbrott.

Hantverk och vana

Innan Acke påbörjar en skoning försöker han föreställa sig hur hästen skulle se ut barfota. Han verkar hoven så att det ser naturligt ut från alla vinklar och iakttar hästen när den leds på stallgången.

– Sedan följer arbetet med att rikta skon och här gäller det att vara väldigt noga. Skon ska inte trycka på sulan utan bara ligga mot väggen.

När skon sedan ska spikas fast understryker han att tekniken är viktig.

– Här kan den oerfarne ofta vara lite för feg, men sömtagen ska vara rejäla. I annat fall kan hoven spjälkas sönder. Skon ska vara riktad så att sömmen sitter precis i mitten av vita linjen, det ger en stark och bra hov. Allt det här handlar förstås om rent hantverk och inte minst vana.

Förmågan att "se"

En skicklig hovslagare är synonymt med en skicklig hantverkare som lärt sig se, och åtgärda, små nyanser som kan göra en stor skillnad. Acke är övertygad om att denna förmåga att "se" är möjlig att lära sig.

– En hovslagare är lite av en skulptör. Jag förnimmar en bild av hur skon ska se ut och hur den ska sitta på hoven och utgår sedan från det när jag börjar arbeta. Den som är tillräckligt intresserad kan absolut träna upp den förmågan. 🐾

TEXT OCH FOTO:

Lotta Isacsson
lotta@asvt.se

Resminnen sitter ofta i näsan, har ni tänkt på det? När jag tänker tillbaka på de resor jag gjort dyker det upp bilder, ljud och dofter. Dofterna är oftast förknippade med de positiva minnena, men inte alltid att det är positiva dofter...

Res med näsan!

Paris i januari - det är Prix d'Amerique och råkyla. Vi har frusit på Grosbois, känt lukten av framgång hos Jean-Michel Bazire och doften av kaffe hos bussige Jörgen Westholm. På Vincennes luktar det cigaretter och stulna förhoppningar. På morgonen doftar det nybryggt espresso på gatorna; solen gör en blixervisit och det luktar genast asfalt, kaffe, cigarett och avgaser. Helknasigt, men jag stannar, drar in doften och ler för mig själv: ahhh, Paris!

Toulouse i oktober - jag och två "testresenärer", Ann och Karin, är på besök hos My Nilsson som skall ta hand om våra gäster på Vin & ridresan i juni. My bor i byn St Papoul strax utanför Carcassonne (cirka 5 mil från Toulouse). I St Papoul står tiden stilla. Här doftar det nybakat bröd utanför bageriet, fränt av rått kött utanför slaktaren, nybryggt kaffe utanför caféet (och föralldel cigarettök också).

Hemma i Mys franska kök doftar det mycket. Samma morgon har vi varit i Ravel på marknad och köpt hem råvarorna till lunchen vi nu skall tillaga. Solen värmer härligt den mätta höstluften. Vi får snabbt var sin apéritif i handen - ett ljuvligt, svalt, vitt vin som doftar av aprikos och mandel. Till förrätt blir det Moules Marnière - färska musslor som fått koka i spad av charlottenlök, persilja och vitt vin. Så enkelt och så fantastiskt gott - och vilka dofter! Till huvudrätt blir det kyckling, tillagad i lergryta tillsammans med oliver, citroner, salt, peppar och god olivolja. Eftersom My är professionell vinkännare får vi naturligtvis nytt vin till varje rätt, den ena härliga doften efter den andra tills vi är alldeles yra av lycka (eller av alkohol?). Lunchen avslutas med inbakad getost med tapenade, päron och ett sagolikt dessertvin. Resten av dagen ägnas åt vinprovning hos två välkända vinbönder i området. Det blev en tuff dag på jobbet, kan man väl säga...

Utsikt från fönstret: hästarna på Domaine de Fraïsse som strövar fritt på gården.

På morgonen öppnar jag dörren till min lilla bungalow (på hästgården/ridcentrat Domaine de Fraïsse) och klappar hästarna som promenerar fritt på gården, inom begränsade områden. Det doftar härligt av häst, såklart, men också daggvått gräs och rosmarin. Efter en snabb frukost väntar morgonritten. Turen vi rider idag är kuperad och varierande: vi rider igenom vinodlingar och en liten by, över kullar och skogar. Ett par härliga galopper hinns också med innan vi är tillbaka, lagom till lunch. Idag serveras fransk husmanskost - buffé med quiche, pasta, sallader, grönsaker och bordsvin. Smakar - och doftar - härligt!

Marie Nyberg
Equi Tours

FOTO: Karin Hassler Melander

Travhästen gratulerar...

... Alebäcks Stuteri i Lidköping som i mitten av februari utsågs till Årets spjutspetsföretag av Lantbrukarnas Riksförbund, LRF. Priset som omfattar 100 000 kronor delades ut av Kronprinsessan Victoria. Alebäcks ägare, Peter Björnsson, som förstås var glad och stolt efter utnämningen menar att priset är en tydlig indikation på att landbrukssektorn nu tagit hästnäringen till sig.

"Björnssonligan" och Steinlager.

FOTO: Janne Andersson

Hästhållningsregler till EU för godkännande

Djurskyddsmyndigheten i Skara har i ett par års tid arbetat med att utforma de nya djurskyddsreglerna för hästhållning. Arbetet är nu så långt gånget att förslaget ska sändas till EU på så kallad "teknisk runda", vilket som regel är sista steget i en föreskriftsprocess. Beslut kan tas tidigast i början av juni. Förslaget handlar bland annat om att hästars behov av social kontakt måste tillgodoses, att möjlighet till motion ska ske dagligen och att nya stallar där hästar stadigvarande ska hållas i spilta inte får byggas.

Stefan Johansson ny VD för NS

Stefan Johansson utsågs i mitten av februari till ny VD för Nationella Stiftelsen för Hästhållningens Främjande, NS. Stefan Johansson har under de senaste sex åren varit anställd hos Svenska Spel. Dessutom har han tidigare varit chef för Åby och Axevalla. Han tillträder sin nya tjänst den 1 juli när nuvarande VD Olof Karlander går i pension.

Det börjar bli dags att boka sommarsemestern. Här följer ett annorlunda och färgstarkt tips för den travintresserade. Namnet Gozo härstammar för övrigt från det arabiska ordet Ghawdex som betyder – glädje!

Fartfylld travupplevelse på Gozo

Startbilen släpper fältet och de fem ekipagen är beredda att kasta sig iväg. Loppet ingår i Challenge Cup som körs till minne av det katolska helgonet St. George.

Ett spännande semestertips där bad och travupplevelser kan kombineras är att åka till Gozo – en av öarna på Malta. Efter att ha tittat på trav i många länder dessförinnan kan vi i ärlighetens namn säga att vi aldrig har upplevt maken...

På Malta finns två stationära travbanor varav Marsabanan i huvudstaden Valetta är väl omskriven i olika svenska travtidningar. "Gatutrav" på Gozo är dock fullständigt annorlunda. Vid vårt besök anordnades trav i Gozos största stad Victoria, direkt på huvudgatans 2000 meter långa, asfalterade och rätt branta uppförslut. Det fanns i princip inga likheter med trav i Sverige, med ett viktigt undantag: det tävlades med

mer svenska hästar under den 32(!) lopp långa tävlingsdagen än på såväl Jägersro som Åby en vanlig travkväll.

"Go! Go!"

Längst ned på gatan stod en Toyota pickup med utfällda startbilsvingar och två män beredda att veva in vingarna med rep på domarens startsignal. Bakom bilen voltade fem hästar på ett sätt som skulle framkalla mar-drömmar hos svenska bandomare. Hur många hästar som kan tävla sam-

Tävlingarna körs direkt på den asfalterade huvudgatan. Distansen är 2000 meter och vägen har relativt branta uppförslut.

tidigt beror helt sonika på bygatans bredd. I Challenge Cup som vi tittade på i Victoria var det fem hästar per lopp.

Bakom hästarna stod ytterligare en pickup med några personer på flaket. Det visade sig vara domarna, som med ivrigt skrikande i megafoner försökte instruera kuskarna att inte köra över varandra; samt leda tävlingarna efter bästa förmåga.

Dagens huvuddomare var vår travciceron på Gozo, den lokale slaktaren "Teddy the Butcher". När han skrek "Go! Go!" i megafonen gällde det för kuskarna att kasta iväg sina hästar samtidigt som karlarna på startbilden vevade in startvingarna. Hästarna sprang, kuskarna skrek, publiken hejade och domarbilen körde efter hästarna medan domaren dirigerade i mikrofonen för att undvika regelbrott.

2000 meter och en lång uppförsbacke senare

... passerade vinnaren på mycket trötta ben mållinjen som målats över gatan tidigare på dagen, ivrigt påhejad av den entusiastiska publiken. De som startade loppet i 1.20-tempo avslutade i max 2.20-tempo. Trots de små fälten var hästarna väl utspridda vid målgång beroende på galopper eller trötthet. Efter en stunds kort konfererande mellan domarna på pick-upen ropades resul-

tatet ut i megafonen. Vinnaren och tvåan i respektive kvalheat fick sedan starta i A- respektive B-finaler senare på kvällen.

Publikfest utan air-condition

Loppet kördes i kraftig hetta, det var 30 grader i skuggan, och tusentals entusiastiska åskådare kantade gatan. Tävlingarna kördes till minne av det katolska helgonet St. George.

Dagen efter frågade vi Teddy varför det inte fanns några prispengar i loppet, och varför inget spelande förekommer. Förvånad och bestört betonade han – understruket av stora glada gester - att vid gatutrav på Gozo tävlar man om äran och en pokal:

– Spel? Man kan ju inte spela på tävlingar som körs till äran av ett katolskt helgon.

Stolta ägare och stora hästvänner

Trots att hästarna tävlade och även tränade direkt på asfalterade gator var de i gott skick.

Många var skodda med järn- eller aluminiumskor och mjuk specialbrodd för att få grepp i asfalten. Ganska många hade sula och glädjande nog var många försedda med PG-skor från Sverige. På Malta måste PG-dojor ha en strålande marknad eftersom huvuddelen av träningen sker kvällstid på gatorna

Här råder inga problem med att få publiken till banorna; det är bara söka sig till huvudgatan och ansluta sig till den ivriga folkmassan.

Fakta Gozo

Gozo ingår i nationen Malta och har en yta på 67 km². Invånarantalet ligger på drygt 31 000 varav närmare 7 000 bor i öns största stad Rabat. Ön är förbunden med huvudön via bilfärja som går mellan Mgarr på Gozo och Ċirkewwa på Malta.

när trafiken minskat.

Uppställning på Gozo sker på samma sätt som på Malta, det vill säga oftast i ett garage på första eller andra våningen i direkt anslutning till bostaden. Hagar används i mycket liten utsträckning. Vi såg faktiskt inte en enda häst i hage, kanske mest beroende på den minst 30-gradiga värmen. Ägarna var dock mycket stolta över sina hästar och visade gärna upp dem för oss nyfikna svenskar.

Resmål att rekommendera

För den som vill besöka Gozo finns flera charterföretag som erbjuder paketresor. Man kommer dit via flyg till Valetta och därefter en kort färjetur.

Gozo är inte stor, bara 14 km lång och 7 km bred men det finns mycket att se på öns lilla yta.

Bad sker via klippor och fina sandstränder. Dykningen torde vara Medelhavets bästa med strålande sikt även om det marina livet i huvudsak är uppfiskat.

Bussnätet är hyggligt (ägs av en stor hästägare!) men ett prisvärt alternativ är att hyra bil för den som vågar köra på vänster sida. Hotell finns, men mycket billigare är att hyra så kallade farmhouses eller lägenheter som kostar cirka 200-500 kr per person och vecka.

Malta och framförallt Gozo är väldigt ett besök. 🐾

TEXT OCH FOTO:

Ove Konradsson
och Lena Myrenius

Tummen upp för Örebro

Högre deltagarantal vid årets stämma

Under eftermiddagens "Oscarsgala" hyllades bland annat årets avelshingst och elitston. FOTO: Claes Kärrstrand

Årsstämma nummer 66, denna gång på Elite Stora Hotellet i Örebro, anordnades näst sista helgen i mars och lockade närmare 120 deltagare.

Vid årets stämma var upplutningen mycket bättre än i fjol. Att förlägga mötet till Örebro visade sig lyckat och många deltagare talade uppskattande om förändringen.

Ordförande Margareta Wallenius-Kleberg hälsade välkommen, "Mr Avelsföreningen" - Elis Ljungek - valdes till mötesordförande och därefter inleddes stämmoförhandlingarna.

Redovisningen av föreningens ekonomi visade på ett underskott i storleksordningen 217 000 kronor.

Börje Larsson, ordförande i AHAB, förklarade att underskottet bland annat beror på att en kraftig nedskrivning av hingstarna gjorts under året.

Underskottet överförs till löpande räkning och medlemsavgiften a'475 kronor förblir oförändrad.

Intensivt 2006

Ulrika Lundberg, nu tillbaka på posten som generalsekreterare, redogjorde för verksamheten inom ASVT.

Föreningen har bland annat tillskrivit STC angående den alarmerande ekonomiska situationen för uppfödarna, arbetat för mer prispengar till ston och i samband med det föreslagit att en ny tävlingsserie för unga ston införs.

ASVT har även aktivt deltagit i en rad projekt. Bland annat kan nämnas Hästnäringens forskningsprogram, Hästen i politiken, STC:s Hästagar-

projekt och avelsprojekt samt den nya KY-utbildningen till kvalificerad hästskötare. Ett antal uppfödarmöten och avelsdagar har genomförts och arbetet med hemsida och tidning är under ständig utveckling.

Avgående generalsekreterare Nils-Bertil Hansson tog vid och redogjorde för det pågående strategiarbete som ska vara avslutat till stämman 2008. Bland de åtgärder som hittills genomförts kan nämnas att en organisationsöversyn inom alla delar av föreningen pågår. Dessutom har nya och förbättrade samarbetsavtal tecknats med såväl Krafft som Folksam och en förändring av kontaktpersonverksamheten har skett.

Två motioner behandlades

Motionerna kom från Claes Mårtensson i Tollarp samt Anders Lindqvist i

STÄMMOTEXTER:

Lotta Isacsson

lotta@asvt.se

Elis "Mr Avelsföreningen" Ljungek var ordförande även i år. FOTO: Claes Kärrstrand

Många åhörare fanns på plats i Elite Stora Hotellets rymliga och vackra möteslokal. FOTO: Claes Kärrstrand

Frankrike. Mårtensson efterlyste kraftfulla åtgärder för att återställa tidigare totalisatorskattenivå och föreslog en anmälningsstrejk till rikstoton V75.

Styrelsen berättade om sitt ständiga arbete med näringspolitiska frågor men att ASVT generellt motsäger sig strejkåtgärder. Stämman avslog motionen.

Lindqvist var kritisk till nuvarande avelsvärderingssystem. Han föreslog att obligatorisk besiktning av hingsten ska ske som idag men att alla hingstar ska ges samma villkor. Detta kompletterat med mer och utförligare statistik för alla hingstar som används.

Efter en utförlig redovisning av bakgrunden kring nuvarande avelsvärderingssystem och styrelsens stora engagemang i frågan avslogs även denna motion. Det ansågs också att det nya systemet varit i bruk för kort tid för att en säker utvärdering ska kunna göras.

Hingstdepån i förändring

Vid redogörelsen för dotterbolagens verksamhet framkom att i fjol såldes 571 hästar vid Trottex auktioner och den totala försäljningssumman stannade på 51,4 miljoner kronor.

AHAB:s hingstar betäckte i fjol 561 ston i Sverige och utomlands. Rite On Line var fulltecknad.

AHAB:s vara eller icke vara har länge diskuterats men den enkätundersökning som senast genomfördes (Pellvik -06) visade tydligt på att majoriteten av medlemmarna vill att verksamheten fortsätter. Ordförande Börje Larsson underströk dock att ett successivt förändringsarbete pågår. Dels är antalet hingstar i depån färre, dels arbetas det allt mer mot inhyrda istället för del-/helägda hingstar. 🐎

FOTNOT: På www.asvt.se/medlemssidorna finns inom kort tillgång till: stämmoprotokoll, motioner och svar på motioner.

På nya poster

Styrelse

Nyval, ordinarie: Ronny Olofsson
Suppleant, fyllnadsval 1 år: Håkan Karlsson

Valberedning

Nyval: Lennart Petersson-Brodda
Ny sammankallande: Gunilla Wilhelmsson

Utmärkelser

Guldnål nummer 16:

Lennart Petersson-Brodda
(läs mer på sid 29).

Hedersledamot:

Claes Kärrstrand

Fotograf Claes Kärrstrand som vi är vana att se honom... På stämman utsågs han till ny hedersledamot.
FOTO: Kanal 75

Ann-Christin Lorentzon hade en anseelig pris-skörd att frakta hem. FOTO: Claes Kärrstrand

Hyllade vid "Oscarsgalan"

Årets uppfödare/Årets Uppfödarbragd:

Ann-Christin Lorentzon och John-Erik Magnusson

Uppfödare till årets klassiska vinnare:

Misty Trotting AB (M.T. Cheyenne/Svensk Uppfödningslöpning), Owe Lindström (Marquis du Pommeau/Svenskt Travkriterium), Lisbet & Jan-Eric Höglund (Early Southwind/Svenskt Trav Oaks), HB A One Stables

(Colombian Necktie/Svenskt Travderby), Nofa Invest AB (Patricia du Ling/Derbystoet), Mikael Selin (Mad Marke/Stochampionatet).

Årets avelshingst:

Express Ride

Elitston:

Cathys Favourite, Femette, Frosts Dime, Piglet, Toormore.

Intensiv eftermiddag med skiftande teman

Håkan "Lillis" Olsson, Håkan "Hockey" Eriksson, Stefan Hultman och Svante Båth diskuterade – med stor enighet – ämnet tvåårstävlande.
FOTO: Claes Kärstrand

Efter avslutade stämmoförhandlingar samt föreningens egen "Oscarsgala" följde en fullspäckad eftermiddag. Förutom information från ASVT:s trogna samarbetspartners Krafft och Folksam bjöds på tre föredrag.

Först ut var Christina Olsson, avelschef på STC, som redovisade den genomförda uppfödarenkäten. Undersökningen som bekräftade mycket av det vi redan vet, eller misstänkt, visar bland annat på manlig dominans och hög medelålder bland uppfödarna. Merparten av uppfödarna får inte sina kostnader täckta och sett till alla parametrar är uppfödning av varmblodstravare dyrare än uppfödning av övriga hästraser.

Eniga tränare

Tränar-trion Båth, Hultman och "Hockey" visade stor enighet när de under ledning av moderator Håkan "Lillis" Olsson gav sin syn på tvåårs-

tävlande. De ökade satsningarna på tvååringar ansågs bra; men träning och tävling måste ske med fingertoppskänsla, lyhördhet och sunt förnuft som ledord.

"Farten dödar" ansåg samtliga och menade att det är viktigare att hästarna kommer ut och startar än att det körs för fullt i tvåårsluppen. Vidare ansågs 2 140 vara en bättre distans än 1 640 just för att minska stressen. Täta veterinärkontroller, träning med pulsmätare och uppmärksamhet vad gäller de unga hästarnas framknän – där tillväxtzonerna är på väg att sluta sig – var andra saker som ventilerades.

Fler åsikter önskas

Olof Karlander, projektledare för Framtidens Travsport, berättade om det pågående arbetet.

Karlander menade att vi måste lära oss se sporten ur ett större perspektiv och vara medvetna om den utveckling som sker. Bland annat märker vi en ökad specialisering, till exempel i form av fler catchdrivers, vilket gör att "färre tar en större del av kakan", vidare sker över 96 procent av allt spel i kombination med tv, och möj-

ligheterna till spel i olika former ökar ständigt.

Olof Karlander underströk dock att han har en stark tro på att sporten själv kan få fram mer pengar av egen kraft, utan att lägga ner banor, och efterlyste större delaktighet och fler åsikter från de aktiva. 🐎

FOTNOT: "Hockey" deltog i tränardiskussionen i Lutfi Kolginis ställe då denne istället körde V75 på Kalmar.

Uppsnappat

*Svante Båth om sin uppfödargärning:
"Jag är ju far till två döttrar..."*

*Olof Karlander om travbranschen och omvärlden:
"Travet är ofta som en glasbubbla. Vi ser vad som händer utanför men tar det inte till oss."*

*Lennart Petersson-Brodda om att han lämnar styrelsen:
"Man ska sluta när man inte längre är en injektion utan en institution."*

Kvalificerade hästskötare – en bristvara inom travsporten

Nu startar ny utbildning

Det har länge varit svårt att rekrytera kunnig och utbildad personal till träningsstall och stuterier inom travsporten. Det finns också ett stort utbildningsbehov av personal som dagligen hanterar travhästar. Bristen på kompetenta hästskötare innebär att skötseln av travhästar i proffsstall och på stuterier ibland kan vara svår att upprätthålla på den höga nivå som önskas. Nu kommer utbildningen som kan ändra på detta!

KY-utbildningen med travinriktning behandlar såväl avel och uppfödning som träning och tävling med travhästar. FOTO: Annette Palm

Till hösten startar en kvalificerad yrkesutbildning, så kallad KY-utbildning, för hästskötare med inriktning

enbart på travhästar. Den är placerad på naturskönt belägna Öknaskolan i Sörmland endast ett stenkast från de i travkretsar mera kända Norrby Säteri

och Svärdbro Gård. Just Svärdbro Gård kommer att vara en central punkt i utbildningen där en stor del av den praktiska biten kommer att förläggas.

Annette Palm, projektledare för utbildningen, driver travanläggningen Svärdbro Gård i Tystberga där en stor del av undervisningen kommer att ske. FOTO: Lotta Isacson

– Här på Svärdbro Gård finns goda möjligheter att förvärva praktiska kunskaper i hantering av såväl unghästar som tävlingshästar och avelsston säger Annette Palm, som tillsammans med maken Lars driver travanläggningen Svärdbro Gård i Tystberga.

Högre status och kompetens

Annette Palm är också projektledare för KY-utbildningen vars huvudsakliga syfte är att höja kompetensen hos hästskötare och ge yrket en högre status.

Fakta KY-utbildning för kvalificerade hästskötare med inriktning trav

- Tvåårig eftergymnasial utbildning, 80 poäng.
- Utbildningen behandlar såväl avel och uppfödning som träning och tävling med travhästar.
- Stor del LIA – lärande i arbete (praktik) förlagd på stuterier, träningscamp, veterinärkliniker med mera.
- Sista ansökningsdag till höstens utbildning är den 15 maj.
- Utbildningsanordnare: Öknaskolan Sörmlands Naturbruk.
- Ansökningsblanketter och mer information finns på: www.oknaskolan.se

– Vi har själva fått erfara att det är svårt att rekrytera kunnig personal till hästverksamheten och att utbildningsbehovet bland hästskötare är stort. Min tanke, som delas med andra personer i ledningsgruppen, är att hästskötare ska bli ett mer legaliserat yrke med lång hållbarhet. Det skulle ge kunderna, det vill säga hästägare och stoägare, mer valuta för pengarna och en större trygghet när de lämnar bort sina hästar. Samtidigt ska vi också förhoppningsvis få en högre kompetens inom hela travsporten.

Gediget kursprogram med LIA

Hästskötare kommer att utbildas för såväl avel och uppfödning som

träning och tävling. I kursprogrammet finns klara mål som syftar till att ge de studerande goda kunskaper om bland annat säker hästhantering, skötsel och utfodring, sjukdomar och skador, träningslära, reproduktion och mycket mer.

Fullgjord utbildning kommer ge erfarenheter av bland annat stuteriarbete, inkörning, travträning, montéridning och hovvård men också insikt om företagande och travsportens organisation. En stor del av utbildningen består av Lärande I Arbete, så kallad LIA-praktik. Det innebär att eleverna som en del i utbildningen får komma ut och arbeta i befintliga proffsstall och stuterier. 🐎

TEXT:

Ulrika Lundberg
ulrika@asvt.se

Femette och Torbjörn Jansson i slutet av 1980-talet. FOTO: Kanal 75

Mer läsning om respektive sto presenteras i Travhästen under året, med start från nästa nummer.

Fem nya elitston

I februari utsågs fem nya elitston:

- Cathys Favourite (Ata Star L. – Maria VIP e. V.I.P)
 - Femette (Quick Pay – Fara e. Pluvier III)
 - Frosts Dime (Tibur – Sunbeam R. e. Pay Dirt)
 - Piglet (Speedy Crown – Pork Chop e. Nevele Pride)
 - Toormore (Armbro Goal – Spryella Hanover e. Super Bowl)
- Hedersnämmande till Flashy Lady.

Brodda

i nutid och dåtid

Verksamheten på Brodda Stuteri i Skurup, landets äldsta stuteri på travsidan, tog fart för cirka sjuttio år sedan när Leonard C. Peterson-Brodde åkte in till Malmö för att köpa några tjurar. – Han kom istället hem med fyra dräktiga, amerikanska fölston och en hingst som hette Pinero, berättar Lennart Peterson-Brodde med ett leende.

TEXT OCH FOTO:

Lotta Isacson
lotta@asvt.se

Händelsen inträffade 1937 och på det stora hela var 1930-talet ett, för travets del, årtionde med glans. Publikciffrorna stod på topp, bröderna Nordins uppladdning inför sin kommande dominans pågick för

fullt och den blivande avelsnestorn Bulwark premierades på Solvalla.

Leonard C. Peterson-Brodde var i grunden lantmästare och kom ursprungligen till Brodda, med historik från 1400-talet, som inspektör. Så småningom tog han över gården, och

att sonen Lennart skulle efterträda honom rädde aldrig några tvivel om. Från cirka 21 års ålder hade Lennart det totala ansvaret över verksamheten.

– Det har alltid varit självklart för mig att fortsätta driva stuteriet och jag uppfostrades i den andan.

Det ska börjas i tid... Lennart och Fibber poserade för en bild i Ystads Allehanda i juni 1964.

Lennart tillsammans med Sugar Trader, nya hingsten för året.

Hästarna har också varit mitt stora intresse hela livet så det är aldrig någonting jag ångrat.

Inga egenägda hingstar

Efter tuffa tider för Sveriges ekonomi, därmed också för hästuppfödarna, under 1960-talet skönjades en vändning årtiondet efter när V65 startade. I slutet av 1970-talet träffade dessutom Lennart hustrun Margaretha.

– Margaretha är praktisk och organiserad och har en klar syn på vad som behöver göras. Vi är båda

måste lära sig i den här branschen. Egen hingst är en stor investering. Det tar fem år att inse om satsningen var rätt eller inte plus fem år att reparera eventuell skada...

Svenskt och amerikanskt

I allmänhet stannar de managerade hingstarna 1-3 år på Brodda. Undantaget är Good As Gold som har varit stuteriet troget länge.

– Det här en riktigt bra och stabil hingst som lämnar fina hästar hela tiden och har bevisat att han är en riktig A-hingst. Intresset för honom var förstas på topp när Steinlager vann Elitloppet. Han har lite emot sig att han är svensk eftersom han då inte upplevs riktigt spännande.

Amerikansk är nya

hingsten för året: Hambo-tvåan Sugar Trader, halvbror till Chocolatier.

– Vårt samarbete med Sugar Traders ägare Rune Andersson ledde till att jag började intressera mig för hingsten. Jag upptäckte då vilket fantastiskt moderne han har. Alla led på mammans sida innehåller topphästar, däribland många Hambo-finalister. Intresset för honom har hittills varit klart positivt.

Tänker två år framåt

När Travhästen besöker Brodda är lugnet nästan slående. Det är någon

månad kvar till säsongstart, paret Peterson-Brodde tycks njuta av stillheten och ladda batterierna. Annars är hingstval ämnet för dagen.

– Vi försöker alltid tänka två år framåt för att möta marknadens behov. De avkomor folk vill ha idag skulle vi också ha haft idag. Vi måste undvika att betäcka idag för vad folk inte vill ha om två år.

Varje år lägger paret upp en bas med tänkbara hingstar. Ett antal ston används till hingstarna på gården, samt hingstar vars ägare de har samarbeten med.

– Sedan betäcker vi gärna lite med franska hingstar, samt hingstar som inte finns på fryst sperma i Sverige ▶

"Det finns ett antal läxor man måste lära sig i den här branschen"

seminutbildade men just semindelen har blivit Margarethas område.

"Glada 80-talet" väntade runt hörnet vilket för Broddas del innebar uppträffningar av gården, bland annat i form av ombyggnad av gamla stall och så vidare. En annan förändring genom åren är att Brodda inte längre har några egenägda hingstar.

– Min far hade egna hingstar som han använde på egna ston. Förutom Pinero stod här exempelvis Fibber, Speed King och "värstingen" Fisherman som dock blev en riktigt praktiskt.

– Det finns ett antal läxor man

Brodda Stuteri i korthet:

Fastighetens areal: 600 tunnland

Antal stall: 4

Antal boxar: 80

Lösdrift: ja

Anställda: 4

Klassiska vinnare: 23.

Några exempel: Debbie Brodda (2006, Svenskt Travoaks – uttagingslopp), Yatzy Brodda (2001, Derbystoet – final och semifinal), Olympia Brodda (1998, Breeders' Crown – semifinal).

Broddas miljonärer: 13.

Några exempel: Yatzy Brodda, Galaxy Brodda, Fantom Brodde.

Tre generationer Brodda i samlad trupp; Lennart och dottern Katarina framför målningen av Leonard C. Peterson-Brodda.

"Uppfödning handlar mycket om gambling"

för att kittla lite. Det är viktigt att hela gruppen drar till sig intresse.

"Det är kul med tävlingsbiten"

Av de 80-tal ston som finns på Brodda är cirka 20 egen- eller delägda och målsättningen är kontinuerlig förnyelse

Lennart och Margaretha ser gärna att nya ston har en 13-tid som rekord och minst en halv miljon insprunget. Givetvis är stammen också av största vikt. Allt är en fråga om pengar, men då och då inhandlas några "spetsston".

– Just nu gör vi dessutom en liten förändring i form av att vi har några ston som är ute och tävlar och som vi sålt med en återköpsklausul. Dels är det kul med tävlingsbiten, dels kommer de tillbaka hit för avel om de lyckats. Om det inte gått så bra har vi sålt en bit av dem i alla fall.

Hästägarna är nyckeln

När det kommer till uppfödning i allmänhet, och de negativa tongångarna

i uppfödarled understryker Lennart vikten av att prioritera hästägarna.

– Nöjda hästägare är det absolut viktigaste för vår bransch. Kan vi som kollektiv hålla hästägarkåren nöjd kommer de att köpa hästar, och det är uppfödarnas möjlighet till överlevnad.

– Sedan handlar uppfödning mycket om gambling. För en liten uppfödare med ett par, tre ston är det verkligen en chansning. Att betäcka ett sto måste ses som en investering, sedan kommer fölet ut och då återstår att se hur det blev. Många får sedan facit på auktionerna: vill marknaden ha den här hästen? Med bara ett fåtal ston är det kanske var femte är uppfödaren "träffat rätt".

Nästa kapten vid rodret på Brodda Stuteri blir med största sannolikhet en kvinna. Parets ena dotter, Katarina, har en betydande roll i verksamheten. En inte alltför vågad gissning är därför att hon kommer att vara Brodda Stuteris nästa navigatör mot nya och spännande mål i framtiden. 🐎

Lennart och Margaretha träffades i slutet av 1970-talet och kompletterar varandra bra i vardag och arbete. Till vänster i bild ett exemplar av statyetten som årligen delas ut vid Broddas minnesloppning på Jägersro.

Nya ston i år:

Elma Gold (Good as Gold - Silky Pay e. Quick Pay), 1.12,7ak – 831 750 kr.

Jessica Lane (Lindy Lane – Jazzy Kathy e. Jazz Cosmos), 1.13,7aak, 223 078 kr.

Mackan Grocer (Mack Lobell – Jebeca e. Utah IX), 1.15,7am 509 800 kr.

Dräktig med Lindy Lane.

Nicecat (Smasher – Nuclear Lill e. Nuclear Cosmos), 1.16,5m, 206 500 kr.

Dräktig med Good As Gold.

Moral Victory (Valley Victory – Impressive Style e. Florida Pro). Dräktig med Kadabra.

Lämnade styrelsen vid årsstämman

Efter många år som ledamot i ASVT styrelse valde Lennart Petersson-Brodda att lämna sitt uppdrag vid årsstämman. Han berättar att han absolut inte tröttnat på uppgiften utan att han alltid tyckt att styrelsearbetet varit roligt.

– Skälen är bland annat att vi behöver in nya människor, en generationsväxling helt enkelt. Alla vi som varit med länge kan inte försvinna på en gång, men någon måste börja kliva åt sidan för att bereda plats åt någon ny. Sedan var inte jag beredd att ställa upp som ordförande, eller vice ordförande och tyckte därför att jag borde lämna platsen.

ASVT tackar Lennart för alla års förtjänstfullt arbete i huvudstyrelsen.

Lennart tar emot guldnålen av Margareta Wallenius-Kleberg vid årsstämman. FOTO: Claes Kärrstrand

Guldnålen till Lennart

Vid årsstämman i Örebro tilldelades Lennart Petersson-Brodde ASVT:s guldnål nummer 16. Guldnålen tilldelas en person som anses ha uträttat ett synnerligen betydelsefullt arbete för svensk travhästavel.

Ur motiveringen:

"Avelsföreningens guldnål har tilldelats Lennart Petersson-Brodde, vilken kombinerat sin långvariga uppfödarverksamhet med ett aktivt styrelsearbete i Avelsföreningen, i dess dotterbolag och i ATG:s forskningskommitté, genom att ställa sin unika erfarenhet av uppfödning och sitt stora hästkunnande till förfogande."

Travhästen följer spelutvecklingen

Omsättning vecka 12

Spelform	Mkr	Procent
V75	81,3	-6,4
V64	15,9	-26,2
V65 sön	8,0	4,0
V65 vardag	14,6	-5,9
V5	4,6	-10,7
V4	5,9	-9,9
V3	1,3	-7,4
DD	40,8	5,2
LD	5,0	16,3
V/P	28,2	3,5
Trio	7,5	-6,0
Tvilling	10,4	29,2
Komb	1,6	-2,6
Totalt veckan	225,1	-3,3

Akkumulerad omsättning 2 542 mkr, vilket är -1,0 % mot fjolåret.

Inget hovslagargymnasium i Skara

De tidigare planerna på att starta en gymnasiefriskola i Skara för ungdomar som vill bli hovslagare har lagts på is, meddelade SR Skaraborg i mitten av februari. Skälet uppgavs vara Skolverkets oklara regler för just friskolor. Försök att starta utbildningen gjordes redan 2005 och tanken har varit att skolan skulle använda SLU:s lokaler för hovslagarutbildningen som bedrivs på högskolenivå.

Nils-Bertil Hansson har avgått

Vid årsstämman avgick Nils-Bertil Hansson som generalsekreterare i föreningen, men kommer att finnas kvar i verksamheten ytterligare en tid.

– I linje med den pågående organisationsöversynen står det klart att föreningen behöver bli enklare och mindre kostsam. Min uppfattning är att vi inte har utrymme för 1,5 chef som vi haft under det senaste året, säger Nils-Bertil.

Tidigare generalsekreterare Ulrika Lundberg återgick i samband med stämman till sin tidigare post.

Nils-Bertil Hansson

"Öppet forum" efter stämman

Söndagen den 18 mars, det vill säga dagen efter årsstämman, inbjöds kontaktpersoner, styrelseledamöter, medlemmar och personal till ett öppet forum kring den förändrade kontaktpersonverksamheten. Vid mötet fastslogs bland annat att en ny kontaktpersonansvarig ska vara utsedd senast i mitten av denna månad, samt att Ronny Olofsson ansvarar för att kommunikation och information mellan styrelse och kontaktpersoner löper smidigt.

Henrik och Margaretha på Häst i Västerås

För en tid sedan arrangerades det återkommande evenemanget Häst i Västerås. ASVT representerades av Margaretha Petersson-Brodda och Henrik Hult som vid två olika tillfällen föreläste på temat "lyckan att bli med föl – nyttan med ammajouren".

FOTO: Lotta Isacson

Avelsföreningens jubileumslöpning

... som kördes i samband med avelsdagen den 14 mars på Solvalla vanns i år av Debbie Brodda. Förstapriset i loppet, öppet för 4-5 åriga ston var 100 000 kronor. Därutöver delades ut hederspris till ägare, uppfödare, tränare/körsvan och vårdare samt hederstäck till hästen.

Håll koll på almanackan

Avelsdag på Solvalla, studiebesök på Skrämsta Stuteri och föreläsningsserie på Solänget är bara några av alla aktiviteter som under senare tid presenterats i "kalendern" på ASVT:s hemsida www.asvt.se. Besök hemsidan ofta för att hitta intressanta aktiviteter nära dig.

• På tapeten just nu: Föreläsningen "Friska och starka föl", Örebro den 16/4 samt öppet hus hos Svante Båth den 19/4.

Hemsida för alla uppfödare genom Easy KB och www.trav.cc

Sedan 2001 har www.trav.cc funnits på nätet. Siten har 700 besökare – eller 5 000 träffar – per dag. Portalens uppfödarservice består av två delar:

- "Uppfödareregistret", där du till en låg årskostnad (rabatterad för ASVT-medlemmar) kan presentera dig själv, ditt företag och dina produkter i enkel "hemsidesform". Du kan själv, via egen inloggning, enkelt administrera dina uppgifter och marknadsföra dina föl och unghästar.

- Ett riksomfattande register över "Föl och unghästar på gång". Tillgång till detta register är gratis för ASVT:s medlemmar. Här kan du som uppfödare själv presentera dina hästar för intresserade kunder, som därmed enkelt och kostnadsfritt kan söka på framtida köpobjekt utifrån fadershingst, modersto, morfar, mormor och/eller uppfödare.

För mer information: besök www.trav.cc, välj "Trav- & galoppregistret".

Idag görs de flesta operationer av till exempel lösa benbitar med hjälp av artroskopi. Operationsmetoden har flera fördelar jämfört med en traditionell operation:

- Fördelen är att vi kan utträta så mycket med små operationssnitt. Metoden ger bättre insyn, mindre infektionsrisk och snabbare läkning, vilket betyder att hästen kan komma snabbare tillbaka i träning, säger Henrik Magnusson, veterinär och chef för ATG:s Hästsjukhus på Färjestad i Karlstad.

Skonsamma operationer och snabb läkning

Många användningsområden för artroskopi

Artroskopi som operationsmetod är utbredd både inom human- och veterinärmedicinen även om humanmedicinen har ett försprång. Det har man utnyttjat vid Färjestadskliniken och startat ett utbyte med ortopedikirurgen vid Centralsjukhuset i Karlstad. Sportskadeinriktade ortopeder har varit med och opererat hästar.

- Vi har lärt oss en del och fått nya intryck. Bland annat är ortopederna mycket duktiga på att operera i trånga lägen som axlar och det ville vi lära oss mer om, säger Henrik Magnusson.

Artroskopi kan i stort sett användas i alla hästens leder; även leder som höft-, bog- och käckleder men också vid skador i senskidor och bursor.

- Men den är lika mycket ett diagnostiskt som ett kirurgiskt instrument, säger Henrik Magnusson.

Med artroskopet (kameran) kan veterinären med kamerans hjälp gå in och inspektera hur det ser ut i till exempel en led. Metoden ger en ökad insyn och möjlighet att inspektera ur olika vinklar. Den avslöjar sådant som inte går att se på röntgen, till exempel skador i brosk, ledkapsel eller ligament men också en lös benbit som kan ha varit skynd på röntgenbilden. Även små förändringar syns tydligt genom den uppförstoring av kamerans bild som används.

- Genom att vi ser bättre blir också diagnosen säkrare. ▶

Veterinär Henrik Magnusson, chef för ATG:s Hästsjukhus på Färjestad, tycker att artroskopi har många fördelar som operationsmetod. Bland annat medför den kortare läkningstiden att hästen snabbare kan återgå till träning. FOTO: Lena Karlsson

Artroskopet (kameran) förs in i leden för att undersöka eller fungera som veterinärens öga vid operationen. Snittet för arbetsinstrumentet görs på motsatta sidan av leden. FOTO: Lena Karlsson

Bra metod vid ledinfektioner

Idag kan man med artroskopins hjälp och olika verktyg spola, sy, bränna, borra, klippa och skrapa till exempel inuti en skadad led. Vid exempelvis en öppen krosskada som skadat kanske både led och skelett går det att rensa och plocka bort smuts som benflisor, hårstrån och trasiga vävnader.

– Vi har också använt metoden med gott resultat vid spiktramp i hovar då trampet gått upp in i strålbensbursan. Sådana hästar har tidigare varit mycket svåra att få ohalta. Där kan vi nu använda artroskopi för att både skölja och plocka bort smuts som följt med in i strålbensbursan

och eventuellt hovleden. Med hjälp av en motoriserad klippmaskin, en så kallad shaver, som är fem millimeter i diameter kan vi gå in och rensa själva stickkanalen från smuts och trasig vävnad och på så vis få ett bra dränage. Det går också att använda artroskopi för att gå in i andra kroppshålor som bihålorna för att inspektera, ta prover eller skölja.

Artroskopi bygger på - oavsett om det är operation av benbitar eller behandling av andra skador eller sjukdomar - att leden eller senskidan blåses upp med koksalt för att få rörelseutrymme och sikt med instrumenten. I vissa fall används också koldioxidgas i samma syfte. Efter operationen resorberas dessa och försvinner av sig själv medan leden snabbt producerar ny ledvätska.

– Speciellt leder är känsliga områden eftersom det finns dåligt med blodkärl i ledbrösket och därmed färre vita blodkroppar, vilket gör att försvaret mot infektioner är svagt. Spolningen med koksalt har då en rengörande och antiinflammatorisk effekt då inflammationsmediatorerna och bakterierna spolats ut, vilket gör att risken för infektioner minskar. Vid bakteriella ledinfektioner

fungerar därför artroskopin bra som behandlingsmetod i kombination med antibiotika.

Ger svar vid hältor

Även vid hältor är artroskopi ett värdefullt diagnostiskt instrument:

– Om hästen är halt och bedövningar släcker hältan, men behandlingar med ledinjektioner inte har gett resultat är det bättre att gå in och titta i en led. Då går det att se hur illa skadad den kan vara. En sådan undersökning kan ge svaret om vilken typ av skada det handlar om, om den är behandlingsbar och hur det ska göras, och/eller om det krävs mer tid än normalt för läkning.

– Vid till exempel kroniska inflammationer ökar den skägglignande utväxt som normalt finns på ledkap-sels insida. Den ger både svullnad och smärta i leden. Den typen av skada svarar dåligt på behandling med injektioner och återkommer ibland snabbt. Då kan vi istället gå in i leden och klippa bort skäggväxten med shavern och öka chansen till tillfrisknande om leden i övrigt är ok. Även vissa mindre ledbrösk- och bedefekter i leden som svårigen eller inte alls kan ses på röntgen eller

Lösa benbitar (Osteochondros)

Osteochondros, eller lösa benbitar som vi säger i dagligt tal, är ett samlingsnamn för störningar i skelettets tillväxtbrosk. Sjukdomen utvecklas bara hos unga, växande hästar. Förändringar i tillväxtbrosket förhindrar normal benbildning och istället bildas ett tjockt brosklager samt ibland öar av ben inne i det förtjockade brosket. På röntgenbilder ser benbiten ofta ut att ligga löst men den är ofta förbunden med intilliggande ben genom broskrester eller ärrvävnad.

Fakta Artroskopi

Artroskopi kallas ofta för tithålsskirurgi. Vid artroskopi förs en kamera in i det aktuella området och kamerabilden visas i förstoring på en bildskärm. Tekniken används både för operationer och diagnostisering både inom human- och veterinärmedicinen. På häst började tekniken användas på 1980-talet.

ultraljud kan upptäckas och åtgärdas med artroskopi.

Olika varianter av vanlig åkomma

De vanligaste operationerna när det gäller artroskopi hör till gruppen lösa benbitar. Den gruppen består i sig av flera olika typer:

- Ren osteochondros: det vill säga en utvecklingsrubbnings i ledens benbroskvävnader med mer eller mindre lösa fragment. Vanligast i haser och bakknän men kan förekomma även i andra leder. Till gruppen hör också en viss typ av cystor i benet under ledbrösket.
- POF-fragment: tillhör också gruppen lösa benbitar och kallades tidigare Birkelandsfraktur och uppstår vid kotbenets bakre ledrand i kotleden.
- DOF-fragment: kallades tidigare dorsala chipfrakturer och återfinns i framkanten på kotleder.
- Chipfraktur: Rena frakturer genom olycksfall eller uttrötning av benvävnaden där en bit av ledkanten släpper.

– Även om det kallas lösa benbitar är dessa inte alltid lösa. De kan sitta ganska ordentligt fast. Gemensamt för dem är att de i vissa fall kan orsaka inflammationer i leden och skav på ledbrösket, säger Henrik Magnusson.

Bedömning från fall till fall

Idag anses att osteochondros är en sjukdom med multifaktoriell bakgrund, det vill säga att den har flera olika orsaker. Det handlar bland annat om ärftlighet och mycket talar för att problemen grundläggs redan på fosterstadiet eller hos det mycket unga fölet. En STC-studie av Björn Sandgren har också visat att sjukdomen är vanligare hos föl födda på sommaren än på vårvintern vilket kan bero på att näringstillförseln skil-

En av de riktiga veteranerna inom området artroskopi är Gunnar Nilsson, Solvalla Hästsjukhus, som genomfört tusentals operationer genom åren. FOTO: Lotta Isacsson

jer sig mellan hästar på stall eller på bete.

I en del fall visar lösa benbitar inga yttre symptom men i en stor del av fallen får hästen en tydlig galla och även halta kan utvecklas. Ibland visar sig inte symptomen förrän belastningen på hästen ökar i samband med hårdare träning eller tävling.

Idag finns något olika åsikter om i vilka lägen lösa benbitar ska opereras bort.

– En bedömning måste göras från fall till fall. Vissa typer av lösa benbitar vet vi kommer att störa hästen, andra inte, och som veterinär får jag inte förorda att operera något som inte ställer till problem. Det finns många hästar som tävlat hela sin karriär med lösa benbitar utan problem. Dock tycker jag att man får respektera den ägare eller tränare

"Idag finns något olika åsikter om i vilka lägen lösa benbitar ska opereras bort"

som förebyggande vill operera bort fragmenten för att hästen kommer att tränas och tävlas mycket hårt och under en relativt kort karriär och därför inte vill ta risken att hästen får en inflammation på grund av ett eller flera fragment, säger Henrik Magnusson

Mångsidig metod

Andra skador där artroskopi används är vid ringbandsförträningar i kot-senskidan och carpaltunnelsyndrom ▶

Defekt vävnad avlägsnas. "Lösa benbitar" är långtifrån alltid lösa utan är ofta förbundna med intilliggande ben genom broskrester eller ärrvävnad. FOTO: Lotta Isacsson

Källor:
Osteochondros
och lösa benbitar
av Göran Dalin
Hästens
konvalescens av
Gustaf Björck m fl

TEXT:

Lena Karlsson

(också en slags förträngning men i carpalsenskidan). I framknän används metoden vanligast till att operera kroniska hältor som kommer av trycksador i ledens framkant, vilket är vanligt på yngre travhästar. Det kan orsakas av dålig vävnadskvalité, dålig konformation eller om hästen under en längre tid gått i snabbare tempon än leden vid tillfället klarar av.

Scleros kan då ses på tredje carpalbenet på röntgen, vilket är en

förtätning av skelettet under ledbröskytorna som uppkommer när ytorna blir utsatta för hårt tryck eller slitage. Vid artroskopi syns ofta då både ledbrösk- och benvävnadsskador som då kan skrapas bort för att avlasta området samt för att stimulera bildandet av en slags ersättningsvävnad. Ibland förekommer även samtidigt chipfrakturer eller frakturer i kanterna på dessa carpalben på grund av förändringarna av benvävnaden. 🐾

Forskning och framsteg

Runt om i världen pågår forskning för att öka kunskapen och förbättra metoderna för diagnostisering och behandling av bland annat leddskador. Här är några områden där forskning pågår:

- Det forskas kring möjligheten att stoppa nedbrytningen av ledbrösk genom att utnyttja kroppsegna substanser.
- Med hjälp av ett blodprov och olika substanser kan man till exempel mäta hur stora skador som finns på ledbrösket utan att gå in i leden. Metoden har visat sig fungera men ännu finns inga framtagna provtagningskit för veterinärt bruk.
- Genmaterial från celler i lederna kan förändras och manipuleras för stoppa inflammationer.
- Genom att transplantera och blanda broskceller och stamceller som sprutas in på det skadade stället kan broskskador lagas. Tekniken används men är inte fulländad.

Hallå där!

... Heli Tuomela som sedan sex år tillbaka driver Finlands motsvarighet till vår föl- och ammajour.

Hur kom det sig att du började med det här?

– För sex år sedan flyttade jag från landsbygden och in till stan, därmed hyrde jag in mitt avelssto i någon annans stall. Jag insåg då att om någon-ting skulle gå snett vid en fölning skulle det vara svårt att ha möjlighet att leta efter till exempel ett fosterföl. De flesta finska uppfödarna har uppfödningen som hobby och jag ville kunna hjälpa till om och när någonting går snett.

Hur fungerar det?

– Den som behöver ett sto eller föl ringer till mig. Jag har en lista över tillgängliga ammor respektive moderlösa föl och försöker kombinera ihop

dem. Jag ger också tips och råd kring sammanförandet av sto och föl. Jag får ofta alla möjliga sorters frågor, bland annat om utfodring och så vidare. Just rådgivning är en stor del av det hela. Vi har också många nya uppfödare och hästägare som frågar mycket om hästar i allmänhet.

Har du just nu egna hästar?

– Ja, jag har avelsstoet BWT Heaven (Lancon - Chantel Hanover e. Florida Pro) och hennes 3-åriga avkomma Amourenfin e. Barbeque.

Du har bland annat varit i Frankrike, Australien och USA för att studera "nurse mare"-system. Kan du

berätta lite om dina erfarenheter?

– En gemensam nämnare är att ston oftast accepterar främmande föl om det luktar som hennes eget. Vid sammanförande av sto och föl gäller det därför att koncentrera sig på att förändra lukten på det främmande fölet. I de här länderna drivs sådan här verksamhet rent affärsmässigt och de kan relativt lätt para ihop sto och föl eftersom de har goda möjligheter till förberedelser. Exempelvis lägger de en filt på stoets riktiga föl och flyttar sedan över den till det främmande fölet, för att de ska lukta likadant. Hursomhelst har vårt system ett helt annat moraliskt värde och jag är väldigt stolt över det. 🐾

Heli Tuomela tillsammans med sina två hästar; BWT Heaven till vänster och Amourenfin till höger. FOTO: Privat

TEXT:

Lotta Isacson
lotta@asvt.se

Folksam satsar ännu hårdare i Breeders' Crown

ASVT:s samarbetspartner Folksam satsar mellan 2007 och 2009 ännu hårdare som sponsor i Breeders' Crown. Folksam garanterar – liksom under de två senaste åren – 20-procentiga uppfödarpremier till de prisplacerade finalisterna. Förutom detta anordnar Folksam mycket aktiviteter på publikplats under de 14 tävlingsdagarna inom Breeders' Crown.

– Folksam har många affärsområden förutom hästförsäkringar inom sin verksamhet. Det finns liv- och sparande, boende, företag, student, barn och privatperson, djur, båt och övriga fordon. Vi skall därför försöka ge information till besökarna inom alla områden, berättar Ann Andersson, marknadsansvarig för Folksam Häst.

Självriskcheck på 500 kronor

Samtliga medlemmar i ASVT som besöker en Breeders' Crown-tävling under 2007 får en "självriskcheck" som ger försäkringstagaren en reduktion av självriskens med 500 kronor vid skada på i Folksam försäkrat djur. Med tanke på att Avelsföreningen har ca 3 300 medlemmar handlar det här om en stor satsning.

– Vi har tillsammans med Avelsföreningen alltid försökt skapa mervärdet för deras medlemmar. Mellan 2005-2006 bjöd vi alla medlemmar på en middag i samband med Breeders' Crown-tävlingarna. Nu gör vi något nytt som vi tror ska uppskat-

tas ännu mer av Avelsföreningens medlemmar, säger Ann Andersson.

Självriskchecken kommer medlemmen att kunna hämta i Breeders' Crowns sponsortält, där Folksam har sin monter. När det sedan är dags för semifinaler och finaler, flyttar Folksam sin monter in i tothallen på respektive arrangerande bana.

Bli travkusk för en dag

De flesta Breeders' Crown-besökare har säkert under de senaste åren varit i Folksams monter och deltagit i någon aktivitet. Vem har inte provat på att kasta hästskor, slå i en spik eller tippat vinnaren i Breeders' Crown-loppe?

I år erbjuds nya aktiviteter för att roa travbanepubliken.

– Under 2007 skall alla som vill kunna anmäla sig för att bli travkusk. Den som vinner får känna på att köra en riktig travhäst vid en Breeders' Crown-dag. Vi kommer även att ha en publiktävling där vinnarna får landskampsbiljetter i fotboll. Dessutom får besökarna "kasta häst".

"Nu gör vi någonting nytt för ASVT:s medlemmar" säger Ann Andersson, marknadsansvarig för Folksam Häst.

FOTO: Lotta Isacson

Vad det innebär avslöjar vi först när besökaren kommer till vår monter, berättar Folksams Tomas Thell. 🐎

TEXT:

Ulrika Lundberg
ulrika@asvt.se

Nya regler kring journalföring av hästbehandlingar

Sedan 2005 har tränarna burit ansvaret för att korrekta behandlingsjournaler förs över hästarna på träningslistan. Journalerna ska förvaras på ett säkert sätt i tolv månader efter senast införd anteckning och i 60 månader för häst som ej är undantagna krav om slaktkarens. Bland annat ska alla åtgärder som med-

för någon form av karenstid inför start dokumenteras. De behandlingsjournaler som tidigare gått att ladda hem från STC:s hemsida har nu omarbetats i enlighet med nya regler från Jordbruksverket. För nedladdning av nya blanketter: gå in på www.travsport.se, fliken "Blanketter".

Information från STC

Christina Olsson, avd. chef Avel, STC

Betäcka sto utomlands

Har du för avsikt att åka utomlands och betäcka ditt sto så behövs tillfälligt exportcertifikat för avel. Ett sådant får du genom att ringa eller maila STC och uppge stoets namn och registrerings nummer. I Frankrike vill man dessutom gärna veta vilken hingst stoet skall gå till. I vissa länder är ett sådant certifikat ett krav för att ditt sto skall betäckas. I dagsläget behövs dock inget exportcertifikat till Danmark eller Finland. För betäckning utomlands gäller det lands regler där betäckning sker. För att en eventuell avkomma skall kunna registreras i Sverige krävs en godkänd utländsk sprängsedel som kontrolleras med förbundet i det landet betäckning skett. För ston som stannar längre än 90 dygn i Frankrike kräver de franska myndigheterna chipsmärkning.

Egen hingst på eget sto

Även under 2007 finns det möjlighet att använda egen hingst till eget sto. Avkomman registreras med tillgång till samtliga tävlingar, uppfödarpremier och premiellopp. En förutsättning för detta är dock att betäckningsbevis är löst före första betäckning eller senast den 1 april. Dessutom måste språngrulla föras och fölredovisning lämnas. Hingst och sto måste också ägas i enlighet med Registreringsreglemente 2007 6 kap 8§. Har du för avsikt att använda egen hingst på eget sto, kontakta STC, avel, för närmare upplysningar.

Avelsvärdering

Ett arbete med att successivt anpassa och förbättra avelsvärderingen pågår. Ett system, hur bra det än är eller varit, kan aldrig vara statiskt i en föränderlig verklighet. Ett arbete pågår för att förbättra de upplysningar till stoägarna som avelsvärderarna ger. Vad som redan införts är att det även för listhingstar skrivs härstammings- och prestationsbeskrivningar. I förekommande fall presenteras också avkommestatistik. Behandlingar med lasix på amerikanska hästar samt nyttjande av travhobbles kommer att redovisas. Avelsrådet arbetar vidare med fler angelägna frågor såsom riktlinjernas framtida utformning och utökade VDN-beskrivningar.

Stort intresse för Elitauktionen

Häst nummer 1 på årets Elitauktion leds in i auktionsringen klockan 19.00 fredagen den 25 maj. Vilken det blir kan du läsa på www.asvt.se omkring den 5 april. Har du inte tillgång till Internet får Du invänta auktionskatalogen som kommer ut i slutet av april.

Intresset för att sälja sin unghäst på årets Elitauktion har varit mycket stort, drygt 260 hästar med mycket fin härstamning anmäldes. Till vårens höjdpunkt har 100 hästar valts ut och runt den 5 april kan du alltså läsa mer om dem på hemsidan.

Auktionskatalogen skickas ut till säljare, tränare och övriga tidigare köpare i slutet av april. På vår hemsida kommer säljarna att kunna lägga in bilder, film och övrig information om hästarna. Besök därför sidan ofta för att ta del av all information.

Lottning på nytt sätt

I år inför vi också ett nytt lottningsförfarande för katalognummer. Trottex kommer att lotta fram en begynnelsebokstav och sedan placera hästarna i ordning efter mödrarnas namn. Inleds moderns namn med ett stuterinamn kommer det andra namnet att användas vid lottningen. Samma lottningsförfarande kommer att användas till Supertorsdagen under Kriterieauktionen. Självklart kommer hästarna från en och samma säljare att placeras bredvid varandra på boxområdet trots att de inte har katalognumren efter varandra.

Boka hotellrum

Under den fullspäckade Elithelgen i maj är det många som vill bo på auktionshotellet. Passa på och boka redan nu. Trottex har förbokat rum för auktionskunders räkning. För att få tillgång till dessa rum måste kampanjkoden "ASVT" uppges vid bokning. Boka rum gör Du lättast genom att ringa 08-517 344 10 eller genom att boka själv på www.scandic-hotels.se.

Kriterieauktion

Sista anmälningsdag till årets Kriterieauktion är den 5 juni. Auktionen hålls som vanligt i dagarna tre på Scandic

Infra City, Upplands Väsby i samband med Kriteriehelgen på Solvalla i slutet av september. Auktionen kommer i år att inledas med en "Supertorsdag" med de mest välstammade hästarna som anmäls till auktionen. Mer om upplägget vid Kriterieauktionen finns att läsa på vår hemsida.

Säkerheten viktig

Boxområdet på Elit- och Kriterieauktionen är ganska trångt och hästarna är unga och orutinerade. En häst som hemma före auktionen är jättesnäll och lugn kan uppträda mycket annorlunda på plats under auktionen när den kommer i kontakt med andra hästar och mycket publik. Trottex vill därför uppmana alla säljare vid auktionerna att träna hästarna hemma med stigbett, så att möjligheten att använda ett sådant på plats finns om det skulle behövas.

Internet – ett bra försäljningsforum

Utöver Elit- och Kriterieauktionen arrangerar Trottex även Internetauktioner en gång per månad. Dessa auktioner är öppna för alla typer av svenskregistrerade travhästar. Auktionerna går alltid av stapeln sista tisdagen i månaden. Anmälan sker i början av samma månad. För mer information och datum, se hemsidan eller kontakta kansliet.

Har du hästutrustning eller andra hästrelaterade prylar du vill sälja eller om du har en häst du inte vill sälja på auktion finns möjligheten att annonsera på vår marknadsplats. Medlemmar i ASVT annonserar just nu gratis.

Träna gärna hästen med stigbett för att det ska finnas möjlighet att använda ett sådant bett vid auktionen om det skulle behövas. Tänk på att även den lugnaste häst kan bli stressad i den ovana miljön. FOTO: Claes Kärrstrand

Mot en ny spännande vår...

Ännu en vår och sommar är i antågande. Därmed ser vi nya spännande unghästar på banorna; och bland dessa avkommer till hingstar som har sina första kullar ute. Extra spännande blir denna vår för Hingstdepån, då hela fyra av depåns sju hingstar har sin första eller andra kull 3-åringar på banorna.

Malabar Circle Ås första kull har imponerat.
FOTO: Claes Kärrstrand

Hittills har det börjat bra och det ryktas om fler lovande treåringar på väg ut inom kort.

Fast Photo har i år sin andra kull 3-åringar ute på banorna, totalt 36 stycken. I fjol hade han en av kulltopparna bland stona i form av Barfine Player (650 000 kronor). I år har treårige hingsten Lotto redan debuterat med seger på Solvalla på ett mycket imponerande sätt. Efter ett lopp utvändigt ledaren hela vägen stegade den Olle Goop-tränade hästen bara ifrån konkurrenterna på 17,5/2140m. Lotto ska bli mycket spännande att följa under våren och sommaren.

Vector Du Ling imponerande

Banker Hall har i år 19 nyblivna 3-åringar födda i Sverige. I sin första kull 3-åringar i fjol hade han stjärnor som Emantee \$419 000, Emotional Dust 624 000 kronor och Klipspringer \$170 000. I årets 3-årings kull har i Sverige redan Nautilus Hall och Vector Du Ling segrat.

Vector Du Ling vann sin andra raka seger på Solvalla den 11/3 på 16,3/2140m trots en galopp i starten och ser helt klart ut som en häst för de stora slagen senare i sommar.

Wyatt Boko snart till start

Express Lavec har i år sin första kull (58 stycken) ute på banorna. Sex stycken kvalade in som 2-åringar och en av dem har per dags dato startat.

Svante Båth som själv tränade Express Lavec har bland annat lovande treåringen Wyatt Boko i stallet och denne kommer att börja starta inom kort. Han jobbade 1.18 i ett jobb inne på Bergsäker redan i början av mars och kommer enligt

Express Lavec har bland annat lämnat lovande Wyatt Boko.
FOTO: Claes Kärrstrand.

Svante att kunna gå långt om han löper upp till vad han har visat i träning.

Stark start för "Cirkeln"

Malabar Circle Ås har fått en flygande start med sin första kull 3-åringar (94 stycken) i Sverige. Han hade hela fem olika vinnare redan ifjol och bland dessa finns bland andra tvåan i Svensk Uppfödning Malabar Circle Boko (364 000 kronor) och Vånga Torsten (247 000 kronor).

Rite On Line.
FOTO: Claes Kärstrand

Segerst statistik

Avelshingstar med minst 50 avkommor, 3-7 år.

Per den 28/2 2007

		Antal avkommor	Antal segrar	Seger- kvot	Ålders- fördelning		Antal avkommor	Antal segrar	Seger- kvot	Ålders- fördelning	
1	Rite On Line	106	13	12,26	3-5	57	Yankee Mustang	144	4	2,78	3-4
2	Malabar Man	51	6	11,76	4-5	58	Speedy Tomali	74	2	2,70	6-7
3	Pearsall Hanover	152	11	7,24	3-6	59	Peace On Earth	190	5	2,63	3-7
4	Defi d'Aunou	85	6	7,06	3-7	60	Dylan Lobell	78	2	2,56	5-6
5	Viking Kronos	156	10	6,41	5-7	61	Meadow Gallant	120	3	2,50	3-7
6	Smasher	315	20	6,35	3-7	62	Comets Tail	206	5	2,43	3-6
7	SJ's Photo	147	9	6,12	3-6	63	Count's Pride	83	2	2,41	3-7
8	Alf Palema	539	32	5,94	3-7	64	Pale Amber	89	2	2,25	4-7
9	Enjoy Lavec	85	5	5,88	3-6	65	David Raymond	93	2	2,15	5-6
10	The Bad Boy	141	8	5,67	3-7	66	Earthquake	144	3	2,08	5-7
11	Pine Chip	362	20	5,52	3-7	67	Foreign Office	361	7	1,94	3-7
12	Lindy's Crown	294	16	5,44	5-7	68	Union Shark	53	1	1,89	4, 6-7
13	Fast Photo	114	6	5,26	3-4	69	Giant Chill	429	8	1,86	3-7
14	Zoogin	217	11	5,07	3-6	70	Gidde Palema	162	3	1,85	3-4
15	Running Sea	261	13	4,98	3-7	71	Extreme Dream	55	1	1,82	4-5
16	Vip Tilly	61	3	4,92	5-7	72	Smok'n Lantern	225	4	1,78	3-5
17	Buvetier d'Aunou	144	7	4,86	3-7	73	Foolish Crown	58	1	1,72	6-7
18	Zoot Suit	83	4	4,82	4-7	74	Take Chances	58	1	1,72	5-6
19	Super Arnie	528	25	4,73	3-7	75	Jolly Rocket	122	2	1,64	3-4
20	Spotlite Lobell	494	23	4,66	3-7	76	Indus	69	1	1,45	3, 5, 7
21	Carmody Lobell	129	6	4,65	4-6	77	Gentle Star	241	3	1,24	3-7
22	Armbro Trick	132	6	4,55	3-5	78	Backstreet Guy	85	1	1,18	3-4, 6-7
23	Muscles Yankee	66	3	4,55	3, 5-6	79	Zerberus	88	1	1,14	3-4
24	Trade Balance	88	4	4,55	3-5	80	Indian Silver	93	1	1,08	3-5
25	Express Ride	222	10	4,50	3-7	81	Good As Gold	194	2	1,03	3-5, 7
26	Easy Lover	89	4	4,49	3-6	82	Beseiged	104	1	0,96	3-7
27	Super Tilly	368	16	4,35	3-7	83	Dream Lover	114	1	0,88	5-7
28	Barbeque	189	8	4,23	4-6	84	Napoletano	114	1	0,88	4-7
29	Victor Victor	96	4	4,17	3-5	85	Tres Solide L	145	1	0,69	3-7
30	Mack Lobell	72	3	4,17	3, 6-7	86	Mr Drew	149	1	0,67	3-4, 6-7
31	King Lavec	121	5	4,13	4-7	87	Baron Karsk	166	1	0,60	4-7
32	Tap In	344	14	4,07	3-7	88	Deliberate Speed	173	1	0,58	4-7
33	Ride The Night	373	15	4,02	3-7	89	Tamin Sandy	51	0	0,00	6-7
34	Super Photo Kosmos	76	3	3,95	3-4	90	Noble Tilly	52	0	0,00	6-7
35	Coktail Jet	155	6	3,87	3-7	91	JR Broline	54	0	0,00	6-7
36	Supergill	162	6	3,70	3-7	92	Treasure Ås	55	0	0,00	5-7
37	Jobie Tempest	217	8	3,69	3-6	93	Scott S Hanover	56	0	0,00	4-7
38	Dreamaster	55	2	3,64	3-4	94	Activity	59	0	0,00	3, 6-7
39	Copiad	225	8	3,56	4-7	95	On Guard	63	0	0,00	6-7
40	Giant Force	141	5	3,55	6-7	96	Rosalind's Guy	64	0	0,00	5-7
41	Extrem	85	3	3,53	6-7	97	Frisky Frazer	68	0	0,00	3-4, 5
42	Ganymede	57	2	3,51	3-6	98	Somatic	69	0	0,00	5, 7
43	Silver Pine	472	16	3,39	3-7	99	Kosar	71	0	0,00	3-5
44	Wall Street Banker	325	11	3,38	3-6	100	His Majesty	72	0	0,00	4-5, 7
45	Meadow Road	89	3	3,37	5-7	101	Hitec Lou	73	0	0,00	3-7
46	Keepitinthefamily	180	6	3,33	3-6	102	Lucky Tilly	75	0	0,00	4-7
47	Turbo Thrust	452	15	3,32	3-7	103	Huxtable Hornline	77	0	0,00	6-7
48	Dancer's Victory	244	8	3,28	3-7	104	Kodac	79	0	0,00	3-5
49	Confident Victory	183	6	3,28	3-7	105	Progress Value	79	0	0,00	3-5
50	Buzzin Brian	216	7	3,24	3-7	106	Opus Broline	80	0	0,00	5-7
51	Meadowbranch Lucky	222	7	3,15	3-7	107	Red Xing	98	0	0,00	3-5
52	Victory Abroad	64	2	3,13	3-4	108	Armbro Kissed	103	0	0,00	5, 7
53	Sugarcane Hanover	66	2	3,03	3-7	109	Shibur	109	0	0,00	5-7
54	Juliano Star	200	6	3,00	3-5	110	A Worthy Lad	125	0	0,00	5-7
55	General November	103	3	2,91	3-5	111	Gum Ball	140	0	0,00	3-4, 6-7
56	Starship Entrprise	352	10	2,84	3-6						

Uppfödarstatistik

50 vinstrikaste uppfödare 2007.

Svenska och utländska banor.

Alla startande i Sverige (inkl. exporter) samt sv.registrerade hästarnas starter utomlands - inkl bonus. Per den 14/3 -07.

		Antal hästar	Starter	Segrar	Prissumma
1	Menhammar Stuteri AB, Ekerö	87	232	26	2 535 798 kr
2	Lorentzon Ann-Christin & Magnusson J-E	53	138	13	1 112 310 kr
3	Erikssunds Trotting AB, Sigtuna	16	40	6	1 097 898 kr
4	Borg Per-Ola, Östermybo	3	9	4	796 197 kr
5	Västerbo Stuteri AB, Heby	27	77	9	794 292 kr
6	Boko Stables Sweden AB, Stockholm	34	86	12	761 179 kr
7	Eriksson Ulla & Håkan	8	14	5	657 000 kr
8	AB Hornline, Västervik	39	97	8	641 698 kr
9	Bender Karl-Erik, Kvänum	34	93	9	637 100 kr
10	Nilsson Staffan B, Ramkvilla	31	78	13	602 178 kr
11	Broline International AB, Svenljunga	20	58	9	586 998 kr
12	Nelén Hans, Nacka	21	41	10	509 151 kr
13	P.A. Berntsson Entreprenad AB	1	4	3	505 000 kr
14	Lindh Ulrik & Ylva	37	82	10	484 489 kr
15	Berglund Lage & Östlund Peter	1	5	1	478 845 kr
16	Quantum Farms AB, Lerdala	13	29	9	474 000 kr
17	S.H. Trav AB, Ekerö (S Hultman)	3	10	1	472 702 kr
18	Hultberg Anders, Hallsberg	17	48	6	437 000 kr
19	Olofsson Ronny & Vanja	10	20	0	426 251 kr
20	Skogsbotösen HB, Limhamn	1	5	2	425 000 kr
21	Isac Brandberg AB m fl	1	2	0	421 849 kr
22	Häleryd AB, Örkelljunga	16	34	6	402 721 kr
23	Jansson Kjell, Borlänge	1	5	3	400 000 kr
24	Konradsson Ove, Falköping	8	19	3	396 795 kr
25	Nofa Invest AB, Stockholm	11	31	7	386 014 kr
26	Fredriksson Roland & Roger	19	53	4	377 393 kr
27	Lang Wilbur Stoll, Ohio, USA	1	4	3	375 000 kr
28	Lea Jostein, Norge	1	3	2	375 000 kr
29	Lunneryd Lars-Ove, Halmstad	1	6	2	373 000 kr
30	Nyberg Bengt-Åke & Kjell	15	36	2	372 561 kr
31	Holm Stuteri i Hudiksvall AB	20	51	5	372 250 kr
32	Holmqvist Bengt, Bollnäs	23	50	8	361 000 kr
33	Bredberg Anders, Tystberga	13	38	5	356 261 kr
34	Nilsson Hans, Munka-Ljungby	6	22	4	347 500 kr
35	Stall Tilly AB, Almunge	11	30	4	347 500 kr
36	Langå Invest AB, Kalmar	3	10	4	337 641 kr
37	Brodda Stuteri AB, Skurup	14	32	4	331 300 kr
38	Prestera International AB, Lund	8	32	2	318 000 kr
39	Lexis Invest AB, Lidingö	6	28	4	310 591 kr
40	Launcher AB, Årsta	16	52	6	310 129 kr
41	Olsson Kerstin & Hans	1	5	3	310 000 kr
42	AB Grand Slam, Vara	9	27	3	308 687 kr
43	Puro Petri, Halmstad	2	5	5	305 000 kr
44	Stall Label HB, Kvibille	2	6	1	303 000 kr
45	Hördegård Jonny, Ramkvilla	10	28	4	290 139 kr
46	Valnevik AB, Segmon	12	29	6	283 548 kr
47	Terdomegli Skand AB, Skara	2	7	1	281 886 kr
48	Lindqvist Tony, Gyttorp	3	11	4	280 000 kr
49	Stall Princess HB, Stockholm	1	2	1	272 500 kr
50	Icke Ire AB, Älvkarleby	21	42	3	265 024 kr

Rättelse

I föregående tidnings uppfödarstatistik hade två rejäla fel smugit sig in.

De korrekta uppgifterna är:

- Hästar uppfödda av Ove Lindström, Saltsjö-Duvnäs – 33:a på listan – hade under 2006 sprungit in 2 316 761 kronor.
- Hästar uppfödda av Ove Konradsson, Falköping – 44:a på listan – gjorde under föregående år 227 starter.

Redaktionen beklagar felaktigheterna!